

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesületének hivatalos közlönye.

Szerkesztőségi Iroda: Versecz, Iaktanya-utca 1054. szám — Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden küldemény és levelezés. A szerkesztőség számára a levelek és egyéb írásbeli közlemények különben özv. Kirchnerné felvételi és rendelési irodájában (az Andrássy-sétány és iskola-utca sarkán lévő Kádics-féle házban) is átvételnek. Előfizetési díj: Negyedévre 1 frt. 25 kr. — Félévre 2 frt. 50 kr. — Egész évre 5 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

Felelős szerkesztő: Perjéssy Lajos.

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomda Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések, hirdetések és felszámolások.

Hirdetési díj: A hirdetésekért járó díj legutányosabban számítatik. — Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr. — A nyílt térben egy sor 10 kr. — A hirdetésekért kérjük pontosan délig beküldeni.

XII. évfolyam

Vasárnap 1903. évi június 14-én.

24. szám.

Divatosság — nyomorúság.

A divatosság és nyomorúság ikertestvérek. Kevesen gondolnak arra, hogy napjainkban a divatosság, a selyem, csipke mind csak arra való, hogy leleplezze az anyagi nyomorúságot és a lelki szegénységet.

Roppant nagy baj az hogy szegénynek, kopottnak nem akar látszani senki. Mintha bizony a szegény ember hitvány ember volna. Mintha bizony a kopott ember nem is volna becsületos.

Bizony manapság még a két keze munkájából élő napszámos ember cseléd és családja is rangosan öltözik. Rangosan jár és gangosan billeg. A szolgáló, szobalány és szakácsnő-féle is olyan fényesen selymesen páváskodik, mintha nem is ő volna ő, hanem kisasszony.

A szegény napszámos, munkás, a kis iparos és családja olyan urasan akar öltözködni, fényeskedni, olyan mulatságokat, szórakozásokat keres, mint azok, a kik vagyoniilag függetlenek, szép jövedelemmel vagy fizetéssel bírnak. Ha a tömegben megjelen, azt akarja, hogy nagyobb tekintés, valami előkelőségnek, a fényes czilinder, lakkezipője, a strucztoallas kalapja, a selyem blúza után. Inkább éheznek, gyermekei szájától is elvonja a falatot, de szalad a divat után. Keresi az üres czifrázkodást a csalóka külszint, de azért átkozza a világot, a rossz kereseti viszonyokat és vágyakozik Amerikába.

Mindenki többet akar mutatni, többnek

akar látszani mint a mi valójában. Mindenki kevesli maga-magát, kevesli és szegényli foglalkozását. Hány iparos-ember hagyja el becsületos foglalkozását — felcsap dijnoknak vagy más czifranomorságú állás után lát és rettenetesen szegényli, botor fővel, ha emlékezetébe hozzák a régi mesterségét. Főlebb és főlebb! Port a világ szemébe! Az előre törekvés, a tökéletesedés mozgatója volna különben. Ámde itt nem arra mutat a jelenség, az ut itt nem előre vezet, hanem lépésről-lépésre elvezet a — takarékpénztárhoz, a váltóhoz, az adóssághoz.

A mikor látjuk a szegény sorsu, az egyszerű emberek dulakodását, tülekedését is a fényesség, az urhatnomság felé, eszünkbe jut a gyertya lángja körül repdeső bogár; ez is addig-addig repdeste körül a gyertyalángot, míg végre elperzselte a szárnyát és a megsemmisülésbe hullt. Eszünkbe jut a mesebeli béka is, amely oly nagyra akarta felfújni magát, mint a tóparton legelésző ökr.

Hát némely embernek annyi sütnivalója sincs, mint a mesebeli békának vagy a láng körül repdeső légynek? Hiszen mindenki tudhatná, hogy annak az uraskodásnak biztos anyagi és erkölcsi bukás a vége. Nem is egy, hanem számtalan családnak történetéből láthatjuk, hova vezet a selyem, bársony; a korcsmai duhajkodás, kártyázás. Tudhatná mindenki, hogy mindezek vége, a börtön ajtaja, a legjobb esetben is koldusbot. Embertársaid átka, a kiknek adós maradtál. És mégis nem

áll meg az illető az ut kezdetén nem fordul vissza, hanem rohan tovább a biztos veszedelembé.

Kivánja azt valaki, hogy fényeskedjél? Nem. A nagy emberi társaság csak a kötelességek teljesítését kívánja meg. Ezt, igenis, megköveteli. De hogy te, embertársam, koldussá tedd családodat, aztán más családokat is magaddal együtt a nyomorúságba ránts, ezt ugyan nem kívánja. Ki az az emberi nagy társaság, az a társadalom? Én, te, ő; mindnyájan. No már pedig nekem ugyan sem egyes, sem tömeg ember sohasem mondta azt, hogy éljek fényesen, nagylábon; hogy tegyem magat testileg lelkileg nyomorékká és utólján löjjem magamat föbe.

Főképpen a vagyomba beleszületett embernek nem illik szórni a pénzt. Rossz példát nem szabad mutatni azért, hogy a szegényben irigységet ne támaszszunk.

A váltó már sok embert kergetett a halálba. Az adósság feneketlen gyomrú szörnyeteg, mely velünk ebédel. Az adós ember többé nem ur a saját portáján. Az adósság mások rabszolgájává alacsonyít.

Hiába büszkélkedel, ha adós vagy, nem vagy független ember, nem vagy ur, hanem másnak a robotosa vagy. Oda függetlenséged, oda a szabadságod, nyugalmad!

A költő mondja: „Az ember kevéssel beéri, vágyait ha kevesebbre méri“. Egykét napi dinom-dánom, holtig tartó számbánom, mondja az okos közmondás. Vessük ezeket emlékünke.

Tárcza.

Eljegyzés.

Tegnap délelőtt így szolt hozzám az édes anyám:

— Leányom, vedd föl a kékpöttyös ruhádat a fehér csipkeköténynyel.

Rögtön rosszat sejtettem és szivszorongva kérdeztem:

— Miért édesanyám?

— Mert vendég jön délre. Hát nem tudod hogy kicsoda?

Rögtön tisztába voltam vele, hogy ki lehet az a vendég, tehát sapadtan válaszoltam:

— Nem, nem is sejttem hogy ki lehet.

— Ej no, hat a leendő vőlegényed.

Azt hiszem, e pillanatban nagyon elsápadtam. El akartam sápadni! Sőt nagyon szívesen meg is haltam volna, ha lehetett volna. Mert tudvalevő, hogy az én terveimbe semmiféle vőlegény nem illett bele. Én ugyanis már régebben elhatároztam, hogy soha férjhez nem megyek, ha már nem lehetek az ové. Hogy ki ő, azt el nem arulom senkinek a világért sem, sőt e naplómban is csak a saját titkos írással írom ki a nevét, így ni: Krbeenltj.

Természetes, hogy nagyon elkezdtem sirni és kijelenttem, hogy olyan csunyán fogok ki-

öltözködni, mint egy boszorkány. Ha meg fog latni az a vőlegény, vagy micsoda, szörnyet fog halni ijedtében, hihih!

Nem a kékpöttyös ruhámat vettem föl, hanem a rózsaszínűt, Krbeenltj azt mondta, hogy ez illik az én arcomhoz a legjobban és én soha, de soha nem fogom elfelejteni az ő szavait. A hajamat is csak nagyon gyengén sütöttem ki. Egész természetes gondórsége volt neki. Krbeenltj azt mondta, hogy a homlokomon az a kiszabadult fűrt a legszebb és könyörgött, hogy adjam neki. Én ekkor majd megharagudtam rá, mert ha ő azt mondja, hogy ez a legszebb, akkor miért kívánja mégis, hogy levágjam? Mire ő nagyon ügyesen azzal vágta ki magát, hogy azért nem muszáj levágni azt a hajfűrtöt. Adjam neki a kapcsolt részekkel együtt. Krbeenltj-nek nagyon jó mondasai voltak.

Mikor készen voltam az öltözködéssel, újból elkezdtem sirni, mire édesanyám kétségbeesve csapta össze kezét.

— De Irma! Hiszen egészen kivörösödik a szemed, és az orrod olyan lesz, mint egy uborka!

Ennek már a fele sem volt tréfa és én visszavonultam a szobamba, a hol vizes zsebkendővel borogattam a szememet.

Mondhatom, nagyon különös érzés, a mikor az ember a vőlegényét várja. Rettegtem is, de kíváncsi is voltam, mert falun alig beszélék

valakivel, és ez az első eset, hogy hozzám jött a vőlegény. A mig Ilon férjhez nem ment, mindig hozzá jöttek, és ő is ilyen alkalmakkor mindig sirni szokott. Mindig sirt és azért mégis férjhez ment. De én egészen más fajta lány vagyok. Én sokkal ideálisabb lelkű vagyok, mint Ilon. Én soha nem fogok férjhez menni.

Délben valóban kocsi állott meg a ház előtt és én nyomban elmélyedtem a francia fordítási gyakorlatokba. Hallottam, hogy édesanyám háromszor is kiáltja a nevemet:

— Irma! Gyere csak, Irma!

De én nem emeltem föl a fejemet a fűzetből, még akkor sem, mikor hallottam, hogy kinyílik az ajtó. Az édesanyám így szolt a vendégekhez:

— Nézzék csak! Itt ül a kis gonosz a leckéje mellett. Örökösen tanul ez a leány!

Lopva az ajtó felé néztem és csak annyit láttam, hogy egy idősebb ur és egy fiatal ur allanak ottan. Az idősebb ur fesztelenül hozzám jött, a két tenyerébe fogta a fejemet és a szemembe nézett vigan.

— Ej, de helyre kis lány. Éppen belé illik a familiába. No gyere hát te is közelébb, te mamlasz!

Akár akartam, akár nem, erre kaczagnom kellett. De bezzeg nem kaczagtam aztán, a mikor a fiatal emberre sandítottam! Barta Sanyi volt a „Bajusz“, a hogy őt mi leányok magunk között hívtuk, mert nagyon szép bajusza volt

NAPI HIREK

Urnapját, a róm. kath. egyház legszebb és legpoétikusabb ünnepét szokott kegyelettel és vallásossággal ünnepelte meg városunk közönsége. Zöld lombokkal fedett sátrakban szabad ég alatt ülte meg az Ur dicsőítésére szentelt ünnepet. A legfőbb szentséget ragyogó napfényben hordták körül és tették ki a kápolnában, felküldvén esdő imájukat az eget hatalmas Urához. Óriási közönség vett részt a körmenetben, élén az összes hatóságok, testületekkel. Ragyogó díszben kivonult honvédségünk, a mi legkedvesebb katonáink szép katonai magatartásában sokat gyönyörködött a közönség.

Diszoklevél átadás. Seemayer János kir. tan. orsz. gyűl. képviselőnek mint a verseczi kiállítás volt elnökének Urnapján adta át a kiállítási bizottság a diszoklevelet. A vasutnál fogadtatás volt, hol a képviselőt Kosziorovits Iván v. főjegyző üdvözölte. Az oklevelet nagyobb deputáció élén Dr. Seemayer K. lakásán Neukomm Gy. alelnök nyújtotta át. Este áldomást tartottak a kiállítók és a képviselő párhívei a városkerti vendéglőben, hol a kiállítás titkára Horváth Ede köszöntötte fel Seemayer Jánost, a kiállítás volt elnökét. Tösztoztak még Rottler, Müller, Dr. Seemayer, Szalay, Scherter, Veronits stb. Rottler egyik beszédében Darányi minisztert „megrovási kalandban“ is részesítette. Az áldomásozók a következő tartalmú sürgönyt küldték Széll Kálmán miniszterelnöknek: „Seemayer János kir. tan. orsz. gyűl. képviselőnek, mint a múlt év nyarán Verseczen tartott kiállítás elnökének diszoklevéllel történt kitüntetésé alkalmából ünnepi lakomára egybegyűlt kiállítók és kiállítási bizottsági tagok, áthatva Nagyméltóságodnak a hazai közgazdasági érdekeknek fellendítésére irányuló törekvéséül abban a meggyőződésben, hogy Nagyméltóságod hazai iparunk és kereskedelmünk érdekeit is a legerőteljesebben képviseli, a mint ezt nagyjelentőségű parlamenti beszédei is bizonyították, tántoríthatatlan bizalmukat és ragaszkodásukat nyilvánítják Nagyméltóságodnak. Legforróbb óhajtasunk, hogy Nagyméltóságod eddigi lankadatlan erélyével vigye diadalra Magyarországot gazdasági érvényesülését és teljes rokonzenyükkkel kísért küzdelme gazdasági érdekeinkért fényes sikert arasson Hódolatleljes üdvözléssel“. A miniszter válasza a

neki. A télen sokszor táncoltam vele, de akkor olyan ártatlanul nézett rám és egy szóval sem árulta el, hogy ilyen terveik vannak velem.

Istenem, Istenem! Még ha valami idegen ember lett volna, a kit sohasem láttam, akkor talán megjárta volna. De éppen a „Bajusz“, a kivel annyit táncoltam és beszéltem ez előtt! Már most, hogy néztek én a szemembe ezután?

Egyáltalán nekem az a nézetem, hogy ha valahol egy pusztán szigeten laknám és ott mondaná nekem egy férfi, például mindjárt a „Bajusz“, hogy menjek hozzá feleségül, hát én azt hiszem, rögtön hozzá mennék, mert nem lehet abban semmi rossz. De itt csupa ismerősök között, a kik folyton néznek! Oh ez borzasztó! Ez borzasztó!

Sanyi bátoritanul hajolt meg előttem és halkan kérdezte:

— Mivel foglalkozott most, Irma nagysám?

— Én haragosan feleltem:

— Semmivel.

Ez bizonyára nagyon lesujthatta őt, mert elhallgatott és az asztalon kezdett babrálni zavarában. Egy névjegy-tartó-tányért össze is tört, a minek én nagyon megörültem, mert azt én már tegnap összetörtem és kenyérbéllel összeragasztottam, hogy édesanyám ne vegye észre. Sajátságos, de én mindig nagyon szerencsésen szoktam megmenekedni az ilyen szerencsétlenségekből.

Mikor az ebéd elkövetkezett, én kijelentettem, hogy rosszul vagyok és nem fogok ebédelni. Mindnyájan nagyon kértek, de én összekuporodtam a fotelben és nem mentem. Édesanyám elpirult és azt mondotta, hogy gyakran szokott ilyen futólagos rosszullet elővenni és hogy ez leányoknál egészen megszokott dolog.

A lugásban volt terítve, az én szobám ablakával éppen szemben. Én a kanapén végigfeküdtem a fal felé fordulva és föltettem magamban, hogy estig nem mozdulok onnan. De aztán eszembe jutott, hogy a zsaluk résein át egész jól kinézhetek, az ablakhoz mentem, tehát és egy székre terdepeltem.

A „Bajusz“ nem evett egy falatot sem és mindenre azt mondta, hogy jaj de finom.

következő volt: „Nagy örömmel vettem mult évi kiállításuk bizottságának és kiállítóinak nevében tolmácsolt meleg hangú üdvözlését. Benső meglepéssel tölt el azon tudat, hogy hazánk közgazdasági érdekeinek biztosítására folytatott hosszas küzdelemteljes munkásságom az ország közgazdasági köreiből méltányolásra talál. Tudom, hogy e téren mily nagy feladatok állnak még előttünk és azért számítok az összes érdekelt tényezők hazafias közreműködésére, fogadják szíves megemlékezésükért meleg köszönetem. Széll.“ Hasonló tartalmú sürgönyt küldtek Láng Lajos kereskedelmiügyi miniszternek és Apponyi Albert gr. képviselőházi elnöknek. Láng miniszter válasza a következő: „Szíves és meleg üdvözléteket köszönöm. Láng.“ Üdvözlétek még sürgönyileg Molnár Ákos képviselőt is a bortermelek érdekében tartott beszédeieért.

Koronázási emlékünnepe 16-reáliskolánkban. Dicsőségesen uralkodó királyunk megkoronázásának 36-ik évfordulóját, — mint az előző esztendőben ugy az idén is — kegyelettel ünnepelte meg állami főreáliskolánk tanári testülete és ifjusága. Reggel 9 órakor a különböző vallásfelekezeti templomba vonultak az ifjak és résztvettek a megtartott hálaadó istentiszteleten. A tulajdonképeni iskolai ünnepély 10 órakor kezdődött a nemzeti színű drapériakkal feldíszített tornateremben, melynek emelvényén fel voltak állítva a Felsőségnek és felejtethetlen nagyasszonyunk, Erzsébet királynének fehér mellszobrai. A termét színlükt megöltötte az intelligens közönség, melynek soraiiban különösen a hölgyek voltak nagyobb számmal képviselve. Várhelyi Ferencz igazgató, rövid de lelkes beszédben ecsetelvén a nevezetes nap jelentőségét, üdvözlölvén a megjelent vendégeket — az ünnepélyt méltatta, mely után az ifjusági vegyeskar énekelte el igen ügyesen a „Torna-indulót“. Adler Endre önképzőköri titkar tett azután körültekintő jelentést a kör mult évi működéséről. Fiatovics Péter VIII. o. t. magyar népdalokat énekelte König I. VII. o. t. harmónium-kísérete mellett. Kozáry Oszkár V. o. t. igen kedvesen és értelmesen szavalt a Tóth K-nak „A lengyel anya“ cz. költeményét. Az ifjusági zenekar Mammon nyitányát, a vegyeskar a királydalt elénekelvén, Olasz Bálint szavalt a Petőfi „Rákóczy“-ját. Ezután Koválik János tanár, mint az önképző kör vezetője, adott számot a

Az édesanyám éppen engem dicsért és a többek közt azt mondta, hogy nagyon is komoly leány vagyok, ez a bajom. Én persze érdeklődve hallgattam, mert édes anyám csak igen ritka esetekben szokott dicsérni engem. Ekkor a „Bajusz“ észrevett a zsalun keresztül és kacagva rám kiáltott:

— Kukk!

Én majd a föld alá süllyedtem szégyenletemben. Elszaladtam az ablaktól és e pillanatban úgy, de úgy meggyűlöltém őt, a hogy csak én tudok gyűlölni valakit.

Az édes anyám bejött hozzám, de most már nem volt olyan nyájas az arcza, mint odakünn. Suttogva kérdezte tőlem:

— Hát mondd, Irma, mit akarsz te voltaképpen?

Erre igazán nem tudtam válaszolni, csak sirtam keservesen.

— Hát kire vársz? Más leány boldog volna, ha ilyen kérője akadna és te erőnek erejével tönkre teszed a szerencsédet. Én itt hónapok óta folyton faradok az érdekedben, nagy nehezen összehozom a dolgot és te... Oh jaj annak az anyának, a kinek ilyen leányai vannak!

A szívem összeszorult. Ugy éreztem, hogy nincs több ilyen nyomorult teremés a földön, mint én vagyok.

— De édes mama, én igazán nem akarom neked fájdalmat okozni!

— Hát akkor miért nem ülsz ebédhez?

— Mert beteg vagyok.

— Nem azért, hanem hogy elszomoríts engem. Hogy lásd a te ősz anyagot pirulni a székelytől...

Az édes anyám még nem ősz, mert diófalajat használ, de valahányszor így szól hozzám, hogy „a te ősz anyád...“, akkor nem tudok ellenállani. Letöröltem a könnyeimet és komlyan szóltam:

— Hát menjünk!

És mentem a lugas felé: Jöjjön, a minek jönnie kell!

Isten veled Krbeenltj.

N . . . E . . .

beérkezett pályamunkákról. Az első jutalmat a magyar nyelvterjesztő egyesület által adott pályadíjak egyik részét, 20 kor-t „Barátom“ című erkölcsi irányú eredeti elbeszéléseért Kohn J. VIII. o. t. nyerte el. A második jutalmat a Perjéssy alapítvány kamatát kibővítve 20 k-val, tehát 30 k-t König István VII. o. t. nyerte el „Kossuth Lajos működésének hatása a magyar nemzetre“ című pályamunkájáért. Kozáry Oszkár V. o. t. Podhajeczky Béla VIII. o. t. 5-5 k-t kaptak. Jutalomban részesültek még Springer Emil VIII. o. t. mint az önképző kör legszorgalmasabb és legbuzgóbb tagja, prózai dolgozataiért, és költeményeiért 15 k-t, továbbá Kreznerics Ferencz VIII. o. t. és Olasz Bálint VII. o. t. nagy gonddal készített prózai dolgozataiért és bírálatiáért 10-10 k-t. Dénes József VIII. o. t. megdicsért költeményeért és bírálatiáért 10 k-t. A kedves és szép ünnepélyt a zenekar indulója fejezte be.

Érettségi vizsgálatok. Állami főreáliskolánkban tegnapelőtt pénteken és tegnap szombaton tartattak meg az érettségi vizsgálatok. Mivel Nát a falussy Kornél kir. főigazgató betegeskedése miatt nem jelenhetett meg, a kultuszminiszterium helyettesítésével Dr. Darvay Mór központi szolgálatra berendelt középiskolai igazgatót bizta meg. Érettségi vizsgálatra jelentkezett 13 tanuló. Ezek közül a szóbeli előtt visszalépett egy, írásbelin megbukott egy, maradtak 11-en. Ezek közül: Jelese érett: Radák Milivoj, jól érett: Adler E., Kohn J., Mayer E., egyszerűen érett: Alexandrovics Sz., Benzion H., Christ K., Dénes J., Faitovics P., Marsalek J., Springer E. Az eredmény kihirdetése után elnök meleg hangú beszédet intézett az ifjakhoz, ellátta őket tanácsokkal, intette tanáraik iránti háladatosságra, és legfőképen az igaz, törhetlen hazaszeretetre. Az ifjak nevében Radák M. mondott köszönetet az atyai jóindulatú elnöknek és a tanári testületnek.

Választmányi gyűlés. A „Verseczi Magyar Közművelődési Egyesület“ választmánya f. hó 9-én Paulovics István kir. táblabíró elnöke alatt ülést tartott, mely alkalommal megjelentek Várhelyi F., Weitner F., Csapó G., Dr. Lichtscheindl E., Kiss A., Haag F., Dr. Haag A., Dékány L., Fábry G., Kató L., Krauze E., Kovacsics A., Mikler G., Bauer-Vogel Gy. és Perjéssy L. egyll. titkár. Elnök konstatalván a határozatképességet, üdvözlölvén a tagokat, az ülést megnyitotta — bemutatván Pogány Károly főispánnak, mint a „Dél-vidéki Szinikerület“ elnökének azon átiratát, melyben tudatja hogy Balla Kálmán szerződött igazgató még a szerződés életbelépése előtt (okt. 1.) kíván Verseczen működni, sürgős értesítést kér arra nézve, hogy Versecz befogadhatja-e Balla társulatát? A választmány tekintettel helyi szonyainkra, nem tanácsolhatja azt, hogy Ballaék most nyáron bejöjjenek Verseczre. Egyben elhatározza a választmány, hogy a város polgármesteri hivatalához átiratot intéz azon kérelemmel, hogy ezentul az egyesület, mint szinügyi bizottság meghallgatása nélkül ne adjon engedélyt magyar szintársulatnak. Az „E. M. K. E.“ elnökségének, a magyar honi ipar támogatása érdekében küldött átiratát öröndetes tudomásul veszi a választmány és elhatározza, hogy hatáskörében minden töle telhető megtesz a magyar ipar pártolása érdekében. Grünvald B. szobrára 10 koronát szavaz meg a választmány, mely után Krauze Ervin pénztáros terjesztette be jelentését, melyből kiténik hogy az egyletnek vagyona 7112 k-t tesz ki. A „Verseczi Magyar Dalkör“ céljaira 250 k-t, és a verseczi állami főreáliskolában fennálló Jókai önképzőkör számára pályadíjakul 40 k-t szavaz meg az egyesület.

Az orsz. orvos szövetség verseczi fiókja f. hó 18-án d. u. 2 $\frac{1}{2}$ órakor közgyűlést tart.

Park ünnepély. A helybeli „Vöröskereszt-egylet“, mai napon tartja meg a kedvezőtlen idő miatt elhalasztott „parkünnepély“-ét. Az ünnep műsora a következő leend: 1. D. u. 4 órakor a jótékonycélu bazár megnyitása, sétatangverseny. Az egyesület a közönség szórakoztatására három árusító sátozt állít fel. Mindenütt városunk szép leányai fogják a sört, szivart, levelezőlapot, confettit, és süteményt a közönségnek arusítani. A rendezőség nagyon helyesen azt az intézkedést tette, hogy a tulajdosság áremeléseket kerülni fogja. D. u. 1 $\frac{1}{2}$ órákor a tornaegyesület a láblabda játékot mutatja be a volt kiállítás területén. 2. Este 9 órakor műkedvelői előadás a vendéglői helyi-

ségben. Az előadás műsora: I. (Magyar) 1. Kuruczdalok, előadja Nocker J. 2. Jolánta. Vigjáték egy felvonásban. Irta: Herczeg Ferencz. Személyek: Radványi Jenő író, Navratil J. Margit felesége, Kleszky M. k. a. Farkas, őrnagy, Bernátsky A. Szobaleány Kleszky V. k. a. 3. Kettős „Carmen“ operából. Fiegert F. k. a., Nocker J. II (Német) 1. Komikus terzett. Előadják Navratil J., Bernátsky A., Radó R. 2. Szavalt, előadja Dajkovics C. 3. Kettős. Előadják Klevetay E. k. a. és Jellasic O. 4. Magánjelenet. Előadja Dajkovics J. A rendezőség a műsor változtatásának jogát fenntartja. Este 10 órákor táncmulatság; — a vendéglő helyiségében cigányzenekar, a park középső köröndjén a városi zenekar közreműködésével. Belépti díj: Az egész ünnepélyre 2 kor., a városkert területére (egyszeri érvényesítéssel) 50 fill. A táncmulatságra 1 kor. Megemlítjük végül, hogy a vörös-kereszt-egylet felülfizetéseket csakis az álfala felállított sátrakban fogad el. Az ünnepélyre nagyban készült városunk intelligenciája s őszinte szívvel kívánjuk, hogy a rendezők fáradhatatlan buzgalmát a jól megérdemelt siker koronázza.

Tornaverseny. Állami főreáliskolánk tornavizsgálata és versenye a múlt szerdán d. u. folyt le a közönség élénk érdeklődése mellett. Igen szép kép volt, midőn az egyenruhás ifjúság csengő zeneszó mellett katonás rendben vonult ki a széles fehértemplomi uton a versenyterre, melynek tribünjeit akkorára már elfoglalta az intelligens közönség. Az alsó osztályok szabad gyakorlatai, szergyakorlatok, a „halászbáték“ stb. igen tetszetek, a legnagyobb érdeklődés azonban a különféle versenyeket kísérte. Ez alkalommal kitüntetést kaptak: Ezüst érmet nyertek: Pecsena J. 7. o. t. korlát, Szamoilov M. 7. o. t. sulyemelés, Sztojakovits Sz. 7. o. t. sulyemelés, Sporea Sz. 6. o. t. sulydobás. — Bronz érmet nyertek: Pecsena J. 7. o. t. magasugrás és futás, Sztojakovics Sz. 7. o. t. diszkoszdobás, Finke F. 6. o. t. gerelydobás és futás, Fűzfás J. 6. o. t. sulydobás, Sporea Sz. 6. o. t. távugrás, Froniusz L. 5. o. t. labdadobás és futás, Thier Gy. 5. o. t. korlát és ablakugrás, Milykovits M. 4. o. t. labdadobás és ablakugrás, Nisztor Gy. 4. o. t. futás. — Oklevelet nyertek: Pecsena J. 7. o. t. diszkoszdobás, Fierz E. 7. o. t. magasugrás, Bodó L. 7. o. t. sulyemelés, Hammer R. 6. o. t. futás és távugrás, Milenkovics D. 6. o. t. gerelydobás, Brassován Sz. 5. o. t. ablakugrás, Thier Gy. 5. o. t. futás és labdadobás, Glaser Gy. 4. o. t. labdadobás, Milykovits M. 4. o. t. sulydobás, Nagel V. 4. o. t. ablakugrás, Nisztor E. 4., Pászt Gy. 3., Tyosics T. 3., Joanovics Sz. 2. és Popov Sz. 2. o. t. futásért. A díjakat igen szép és lelkesítő beszéd kíséretében Várhelyi Ferencz igazgató osztotta ki. A közönség és ifjúság lelkesen megjelenezték Janell József és Tholt Pál főisk. tornatanárokat, kiknek vezetése mellett az ifjúság oly szép eredményeket ért el.

A szerb színtársulat a múlt héten gazdag és válogatott repertoírjába felvett szindarabokat a zsufozásig megtelt arénában fényes sikerrel adta elő. Vasárnap „A falusiak“ cz. népszínmű került előadásra, a mikor is a közönség különösen Spasicné és Jurisics színészeket honorálta néhány bájos dal elénekléséért szünni nem akaró tapsokkal. Kedden a „Katonatisztek között“ és a „Közönséges ember“ cz. két vigjáték került színre, mely alkalommal Mateicsné, Vasilyevics, Dinics és Barjaktarozics tüntek ki. Az elért siker javarészt kétségtelenül a Szudrako indiai királynak szerdán bemutatott 5 felvonásos drámája a „Vaszantaszéna“ eredményezte. A dráma hőse Spasics, továbbá Vasilyevics, Dinics, Bakalovicsné és Dobrinovicsné igazán művészettel játszották el nem éppen könnyű de háladatos szerepüket. Igen jól sikerült a csütörtökön színre került „Udvári kegy“ cz. vigjáték. Kiemelendő Markovicsné, ki mint naiva ügyes játékaival teljesen elragadja a közönséget. —ts.

Rövid hírek. „A verseczi iparosok dalárdája“ f. hó 21-én vasárnap mulatságot rendez az Adler-féle jégpinczében, mely alkalommal változatos mulatságokról fog gondoskodni a rendezőség. — „A verseczi munkások dalkoszorúja“ f. hó 28-án rendez műkedvelői előadással egybekötött tréfás estét a „Szöllővenyige“ helyiségekben.

A belgrádi rettenetes gyilkosságok híre Úrnapiján reggel már 9 óra előtt elterjedt városunkban magán sürgönyök útján.

Különösen szerb anyanyelvű polgártársaink körében — kiknek sok összeköttetésük van Szerbiával, rokonaik ott élnek — keltettek nagy izgalmakat. A délutáni hajóval és vonattal már szemtanuk is érkeztek városunkba, elbeszélvén a megrendítő eseményeket.

A verseczi polg. leányiskolában tartandó évről évre vizsgálatok sorrendje: Junius 24-én d. e. I. osztály. d. u. II. oszt. Jun. 25-én d. e. III. oszt. d. u. IV. oszt. Jun. 26-án d. u. 1/4 órákor és junius 27-én d. e. 9 órákor zenevizsgálat. Jun. 29 Te Deum. Junius 24-től 27-ig bezárólag megtekinthetők a növendékek kézimunkái, rajzai, írásbeli dolgozatai és gyűjteményei.

Mayering Emma leánynevelő intézetében az 1903 tanévi záróvizsgálatok junius hó 24., 25. és 26-án tartatnak meg és pedig a következő sorrendben: 24-én d. e. 8—12-ig az I—IV. elemi osztályok vizsgálatai; d. u. a francia és szerb nyelvből vizsgálat a négy polgári osztályban 25-én d. e. 8—12-ig, az I. és II-ik polgári osztály vizsgálat; délután 2—6-ig a III—IV-ik polg. oszt. vizsgálat. 26-án d. e. 10 órákor évről évre hangverseny. A rajz- és kézimunka kiállítás a 3 vizsgálati napon át megtekinthető. Szülék és tanügybarátok a vizsgálatra ez uton is meghívhatnak. Vizsgálati elnök a kir. tanfelügyelőség képviselőjében Perjessy Lajos.

Vizsgálatok sorrendje az állami főreáliskolában. Junius 15-én. Hetfő d. e. Hittani vizsgálatok.

- „ 16-án d. e. I. a) Magyar, német, földrajz. VI. o. Mennyiségtan, geom. vegytan. VII. o. Magyar, német, francia. D. u. II.—VII. o. Szerb nyelv. III.—VI. o. Gyorsírás.
- „ 17-én. D. e. I. b) o. Magyar, német, földrajz. II. o. Természettan, számítás, mértan. V. o. Magyar, német, francia. D. u. IV. o. Történelem, fizika. VII. o. 4—5 óráig egészszégtan.
- „ 18-án. D. e. III. o. Magyar, német, francia, történelem. VI. o. Magyar, német, francia. VII. o. Történelem, vegytan.
- „ 19-én. D. e. I. a) o. Természettan, számítás, mértan. IV. o. mennyiségtan, mértan. V. o. Történelem, természettan. D. u. V.—VII. o. Latin.
- „ 20-án. D. e. I. b) o. Természettan, számítás, mértan. II. o. Magyar, német, földrajz. D. u. VI. o. Történelem, természettan. VII. o. Mennyiségtan, fizika, abrázoló geom.
- „ 22-én. D. e. III. o. Foldrajz, fizika, számítás, mértan. IV. o. Magyar, német, francia. V. o. Vegytan, mennyiségtan.
- „ 25—27. 9—12 óráig rajzkiállítás.

Jegyzet: A vizsgálatok d. e. 8 órákor, d. u. 2 órákor kezdődnek.

Az évről évre vizsgálatok. Versecz thj. város közönségi elemi iskolájában a következő sorrendben fognak megtartatni. Junius 19. Péntek Délelőtt: I. oszt. c) fiuk. Tanító Engel M. iskola széki tag Dr. Markovics Gy. II. oszt. c) fiuk. Tanító Wác F. i. sz. t. Adler M. III. oszt. c) fiuk. Tanító Schifnoszka E. i. sz. t. Ditsch P. IV. oszt. a) fiuk. Tanító Boiger K. i. sz. t. Hemberger B. — Délután: I. oszt. c) leányok. Tanitónő Börcsök J. i. sz. t. Gettmann J. II. oszt. c) leányok. Tanitónő Benedek J. i. sz. t. Presszinger A. — Junius 20. Szombat. Délelőtt: I. oszt. a) fiuk. Tanító Frank I. i. sz. t. Weifert F. I. oszt. b) fiuk. Tanító Grunvald B. i. sz. t. Seemayer F. II. oszt. a) fiuk. Tanító Schmitz V. i. sz. t. Hönig P. II. o. b) fiuk. Tanító Breduran M. i. sz. t. Greszler Gy. — Délután: III. o. a) fiuk. Tanító Fertig K. i. sz. t. Raics Ly. III. o. b) fiuk. Tanító Michler K. i. sz. t. Dr. Szidon A. — Junius 21. Vasárnap. Délelőtt: A fiuk zenevizsgálata. Zenetanító Daum O. i. sz. t. Weifert O. — Junius 22. Hétfő. Délelőtt: IV. o. b) fiuk. Tanító Milleker B. i. sz. t. Neukomm Gy. V. o. fiuk. Tanító Hlubovszky K. i. sz. t. Braichler F. VI. o. fiuk. Tanító Burghard J. i. sz. t. Dr. Demetrovics M. — Délután: I. o. a) leányok. Tanitónő Alvina M. nővér. i. sz. t. Hönig P. I. o. b) leányok. Tanitónő Augusztina M. nővér. i. sz. t. Adler M. II. o. a) leányok. Tanitónő Alkantara M. nővér. i. sz. t. Dr. Markovics Gy. II. o. b) leányok. Tanitónő Harlindis M. nővér. i. sz. t. Ditsch P. — Junius 23. Kedd. Délelőtt: III. o. a) leányok. Tanitónő Ermelinda M. nővér. i. sz. t. Hemberger B. III. o. b) leányok. Tanitónő Aeljutora M. nővér. i. sz. t. Neukomm Gy. III. o. c) leányok. Tanitónő Cassianna M. nővér. i. sz. t. Seemayer F. IV. o. a) leányok. Tanitónő Bonfilia M. nővér. i. sz. t. Müller O. — Délután: IV. o. b) leányok. Tanitónő Ritter K. k. a. i. sz. t. Rottler F. IV. o. c) leányok. Tanitónő Fortunata M. nővér. i. sz. t. Schröder K. V. és VI. o. leányok. Tanitónő Thiadildis M. nővér. i. sz. t. Neukomm Gyula. — Junius 24. Szerda. Délelőtt 9 órákor „Te Deum“ és bizonyítványok kiosztása. A vizsgák délelőtt 8 órákor, délután 2 órákor kezdődnek.

A Gerő-féle nyilvánossági joggal felruházott magán elemi népiskolában az évről évről vizsgálatok hétfőn junius 22-én fognak megtartatni, még pedig délelőtt 8—10-ig az I. és II.; 10—12-ig a III., délután 2—4-ig a IV. osztályban. A szülők és tanügybarátok e vizsgálatokra tisztelettel meghívhatnak. Vizsgálati elnök a kir. tanfelügyelőség képviselőjében Perjessy Lajos.

Változások a csanádi egyházmegyében. A megyés püspök az alábbiakat disponálta: Pálya Mátyás gyoroki plébános hasonló minőségben Resiczabányára Scheidt Miklós aninai plébános hasonló minőségben Steierlakra, Berecz Károly szegedi kath. tanítóképezde tanárt Bruckenaur helyettes plébánossá, Raskó Sándor szeged-belvárosi segédlelkész gyoroki plébánossá, Amchlinger Ferencz resiczabányai helyettes plébánost hasonló minőségben Aninára, Rákosi János tóbai h. plébánost ugyanoda plébánossá és az alábbi segédlelkészeket áthelyezte: Lamberg Dezső temesvár-józsefvárosról Dettára, Ferenczy Gyulát Arad-Szent-Mártonról Temesvár Józsefvárosra, Márfy Józsefet Makóról Aracsra, Sipos Istvánt Aracsról Német-Csanádra, Wilkonn Ádámot Német-Csanádról Arad-Szt-Mártonra és Prileszky Zoltánt Bruckenauról Resiczára.

Borzalmas rablógylkosság. Nagyszámon keddről szerdára virradó éjjel kettős rablógylkosság történt. A község egyik vendéglőse, Schmidt János és neje, a gonosz tett áldozata, kiket az ismeretlen tettes állatias kegyetlenséggel álmukban egy löcscsel vert agyon, azután az egész lakást fölforgatta s a mi értékesebb tárgy és pénz volt, elrabolta. A csendőrség a kegyetlen gyilkosság és rablás elkövetésével a házaspár volt szolgáját, Dömötör Józsefet gyanúsítja, ki az éj folyamán megszökött a községből. A munkakönyvét is magával vitte. Csendőrségünk azonban tegnapelőtt pénteken elfogta és beszállította a helybeli járásbíróhoz, hol a vizsgálatot Baross Dezső vizsgálóbíró vezeti. A helyszínén a vizsg. bíróval megjelent Wanisch ügyész, Dr. Zappé és Dr. Trebits orvosok rendkívül borzalmasan festik a gyilkosságot. Az áldozatok fejei teljesen össze voltak zuva.

Uj szivarok. Közélebb uj szivarok kerülnek forgalomba. Már az ősz folyamán kezdik az uj szivarok elárúsítását a hohánytörségekben. A meglepetés ezuttal abból áll, hogy az uj szivarok nikotinmentesek lesznek és a mi ennél is kellemesebb, nem is vesztegetik tulságos drágán; egy fajta nikotinmentes szivar 8 fillér, a különleges fajta pedig 20 fillér lesz.

Szerkesztői levelezés. Dr. K. és K. A pancsovai kitűnően sikerült „Tennis Piknik“-en városunkból Dr. Haag A. és neje Herczog József és neje, Zoffmann Sándor, Kovacsics Gusztáv és Navratil Jenő vettek részt, kik Zakó főispánunk rendkívül szívesen látott vendégei valának.

Meghívó.

A verseczi áll. főreáliskola „Segítő egyesülete“ f. é. junius hó 14-én d. e. 10 órákor tartja meg a főreáliskola tanári szobájában 6-ik évi rendes közgyűlését, melyre van szerencsénk a t. tagokat ez uton meghívni.

- T Á R G Y S O R O Z A T :
1. A legutóbbi közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése.
  2. Alelnök jelentése.
  3. Pénztáros jelentése, s a jövő évi költségelirányzat bemutatása.
  4. Könyvtáros jelentése.
  5. Esetleges indítványok.

Ha a közgyűlés junius hó 14-én határozatképes nem volna, ugy junius hó 21-ére hívatnák össze újból, a mikor is tekintet nélkül a megjelentek számára, feltétlenül határozatképes lenne.

Versecz, 1903. junius hó 7-én.
Várhelyi Ferenc, s. k. Bauer Vogel Gyula, s. k.
alelnök. jegyző.

Nyilttér.

Férfiak ingyen kapnak

olyan új találmányu orvosságot, mely az elvesztett erőt újra meghozza. Próbacsomagot s egy száz oldalos könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok, a kik érte irnak. Ez a legbámulatra méltóbb csodaorvosság, mely megmentett ezeket a kik fiatalkori kihágások folytán nemi bajokban, szifiliszben, valamint elvesztett férfierőben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen csomag orvosságot magyarázó könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a házi orvossággal a baj otthon gyógyítható, s mindazok, a kika fiatalkori kihágásokból származó nemi bajokban, szellemi elgyengülésben, vagy krónikus bajokban szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, a hol a megerősödés szükséges, csodálatos eredménnyel gyógyítja ez évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt irhat a State Medical Institutnak az alant jelzett címre, a honnan a csomagot rögtön elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, akik kezelés céljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen gyógyíthatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivételt nem tesz. Mindenki irhat érette bárholon magyarul, mire titoktartás mellett postafordultával egy ingyen csomag orvosságot kap magyarázó könyvvel együtt. Irjon még ma. A csomag olyan szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senki sem fogja megtudni. A levelet így kell címezni: State Medical Institute, 6903 Elektron Building, Fort Wayne, Ind., Amerika. A levelek mindig bérmentesítendőek.

Rózsnyói vasas gyógyfürdő és hidegvízgyógyintézet.

Rózsnyó, (Gömör-megye.)

Vasas-hidegvízgyógyfürdő, klimatikus gyógyhely.

Fekszik 400 méternyire a tenger színe felett, szelek ellen teljesen védett, kies fekvésű Csucsomi völgyben, 1290 méter magas Pozsáló v. Okörhegy alján, a várostól 20 percnyire. Pormentes levegő, gondozott sétányok, villamos világítás, feltűnően olcsó árak, vasut, posta, távirda állomás, a várossal telefon összeköttetés. — Elő- és utó idényben 30% engedmény. — Nagy kiránduló helyek: Dobsinai jégbarlang, agteleki csepőbarlang, Szádellői völgy, Krasznahorka-Váraljai vár, stb. — Képes prospektussal és felvilágosítással készséggel szolgál.

Dr. Hajcsi Sándor, a fürdőigazgatóság;
Dr. Huerbach Lajos, Feymann László,
fürdő orvosok, fürdő-igazgató.

Epilepsia.

A ki nyavalyatörésben, görcsökben s más idegbajokban szenved, kérje azon tüzetet, melyet ingyen és bérmertve küld meg. Sohwa-nen gyógyszerár, Frankfurt a. M.

4174 szám. — 1903. tkvi.

Árverési hirdetmény és árverési feltételek.

A verseczi kir. bíróság mint tllkvi hatóság közhírré teszi, hogy a Friedmann Arnold nagyszabeni ügyvéd által képviselt nagy-szabeni általános tak. pénzt. javára a Rigyeckzy Alexandrina és tsai sáfárvai lakosok elleni végrehajtási ügyében, 494 k. 40 f. s jár. és az ezutal 24 k. 75 f.-ben megállapított jelenlegi költségek valamint a csatlakozást nyert Spatáriu Vladimir javára 95 k. s jár. Weisz Samu javára 134 k. s jár. Steinecz Kálmán és fia cégé javára 120 k. s jár. Özv. Spatáriu Olga javára 58 k. 10 f. s jár. és Dr. Oppenheimer Armin javára 115 k. 42 f. s jár. kielégítése végett az árverést elrendelte.

A fehértemplomi kir. törvényszék területén fekvő s Versecz város 12561 sz. tjkvben irt A. I. (19262—19263 a) és (19249—19250) hrsz. ingatlanok 2238 koronában megállapított kikiáltási árban 1903. évi augusztus hó 17-ik napján d. e. 9 órakor e kir. bíróság árverelő helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni u. m.:

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felüli ígértet senki sem tenne, az árverésre kitűzött ingatlan a kikiáltás áron alul is el fog adatni.

2. Az árverezni kívánók tartoznak bánatpénzzel az ingatlan kikiáltási árának 10%-át azaz 223 kor. 80 fillért készpénzben vagy az 1881. 60 t.-ez. 42 §-ában jelzett ártfolyammal számított s az 1881. november 11-én 3333. sz. a kelt G. K. R. 8 §-ában jelzett óvadékképes értékpapírral a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. 170 § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átseglyáltatni.

Az árverési feltételek többi pontja a hivatalos ór k alatt a községi előjárásnál megtekinthetők.

Verseczen a kir. bíróság mint tllkvi hatóságnál, 1903 évi május hó 19-ik napján.

Ambrus, kir. sljbíró.

Arlejtési hirdetmény.

Torontál megye törvényhatósága által jóváhagyott 34 kgv 1903 Z. községi képviselő testületi határozat értelmében Lajosfalva községében: egy községi iskola építése 15510 k. 69 f., község ház kibővítése 4915 k. 89 f., jegyzői lak kibővítése és mellékhelyiségek építése 5486 k. 18 f. összesen 25912 k. 76 f. erejéig fogantatottatik.

Felhivatnak mindazok, kik ezen munkálatot elvállalni óhajtják, miként erre vonatkozó írásbeli ajánlatukat mátol számítandó 17 napon belül aláírott előjárásánál annál is inkább adják be, mert később érkezett ajánlatok figyelembe vételét nem fogják.

A tervek és költségvetések az előjárásnál tekintendők be, vállalkozók kötelesek ajánlatukhoz az előírányzott összeg 5%-át készpénzben vagy értékpapírokban csatolni. Lajosfalva, 1903. évi június hó 4-én.

Lajosfalva község előjárósága.

Kérje

ingyen és bérmertve

illusztrált árjegyzékemet, mely több mint 500 ábrát tartalmaz

Ó R Á K,

arany-, ezüst- és hangszer-cikkekből.

Konrád János

órágyáros és kiviteli üzlet

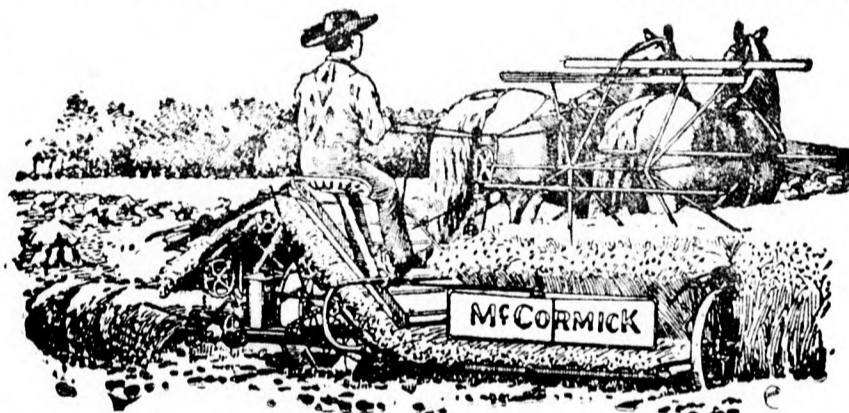
BRÜX 295 sz. (Csehország.)

Mc. Cormick Harvesting Machine Company. (Chicagói aratógépgyár.)

KNECHT J. E., igazgató.

Budapest, V., Váci-út 30.

Katalógusok ingyen és bérmertve.

Felvilágosításokkal készséggel szolgálunk.

Gyártmányok: Kéveköttógép, „Daisy“ marokrakó aratógép, fűkaszalógép, szénagyűjtő gereblye és „Manilla“ kéveköttófonal gyártmányai.

Evi gyártmány 362.000 gép.

Képviselő: **SEIDL GYULA.**

Schicht-szappan

jegyek:

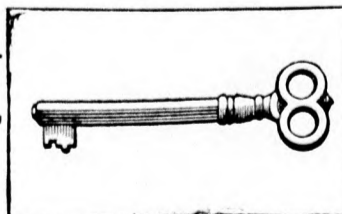
„szarvas“

„kulcs“

Legjobb, legkiadósabb, és azért a legolcsóbb szappan.

Tiszta minden ártalmas vegyülettől.

Mindenütt kapható.

Bevásárlásnál legjobban arra kell ügyelni, hogy minden darab szappan „Schicht“ nevet, és egyet a fentebbi védjegyekből visel.

A Kirchner-féle könyvnyomda tulajdona s nyomása Versecz.